

Ethvert Ministerium i en konstitutionel Stat maa dog anses for at være en politisk Helhed, at være traadt sammen paa visse Grundsaetninger og saaledes være ansvarligt en for alle og alle for en for Regjeringens Førelse. — Endvidere indeholder § 9 en Udvikling om de Foranstaltninger, som maatte være vedtagne og udførte i Følge ministerielle Beslutninger, navnlig ogsaa af Ministeriets underordnede Embedsmænd, og der har jeg fulgt den Betragtning, at der mod de Underordnede kun kunde gjøres Ansvarlighed gjældende paa Ministeriets Vegne, naar der var en Aarsagsforbindelse mellem deres Handlinger og en Ministers eller Ministrenes Befalinger. — Kammerherre Scavenius udtalte i den grundlovgivende Rigsforsamling, at den Minister, som underskriver en Befaling, ifølge hvilken en Foranstaltning er fæstet, paatager sig Ansvar, som om han selv fuldstændig havde villet den fra først af, og siger han, „derved stiller Ministerens Ansvarlighed sig fra den Ansvarlighed, der maa paahvile en Embedsmænd“. I denne Udtalelse finder jeg et Analogon til den Betragtning, jeg opstiller, nemlig at der skal en Aarsagsforbindelse til for at danne en Ansvarlighed, ubledet fra Ministeren til den underordnede Embedsmænd. Jeg maa saaledes antage, at disse Regler, der indeholdes i første Kapitel, i det væsentlige stemme med de Udtalelser, som fandt Sted i den grundlovgivende Rigsforsamling. Naar der skal være en Ansvarlighedslov for det danske Ministerium, mener jeg, at det maa være Hovedkilden, hvad der er talt i den grundlovgivende Rigsforsamling, og at man ikke har at tage noget som helst væsentligt Hensyn til andre Landes Ministeransvarlighedslove. Dette blev der heller ikke gjort under den grundlovgivende Rigsforsamling. Man vil i alle Forhandlinger derom kun finde enkelte historiske Bemærkninger om, hvor vanskeligt det havde været at faae Ansvarlighedslove i Stand i andre Stater; det kan jo være interessant nok at forhandle dette, men det vedkommer ikke Sagen, efter at Spørgsmaalet om Ministeransvarligheden i det Hele er overladt af Grundloven til en Rigsdag. — Hvad dernæst angaar det andet Affnit af mit Forslag, har jeg deri omhandlet Straffen. Det vil da vist nok erkendes, at disse Straffebestemmelser ere meget milde, idet der til Exempel ikke findes Tale om Embedsfortabelse. Efter min Opfattelse af et Ministeriums Forhold kommer det ikke an paa at ramme Ministeriet med Straffe. Det kommer væsentlig an paa at fjerne et Ministerium, som har gjort sig skyldigt i Forseelse, eller om det skulde være i Forbrydelse, og dernæst paa at kunne tilpligte Ministeriet at give Erstatning. Jeg tror ikke, at jeg behøver videre at gaa ind paa disse Straffebestemmelser. Der findes i § 14 en Forklaring om, hvad særdeles paatværende Tilfælde i Grundlovens § 25 skal betyde, naar en Lov, som er tilsagt i Grundloven,

og som angaar et Statsforfatningsforhold, er endelig vedtagen. Der kan jo være forskellige Meininger om, hvor vidt en saadan Fortolkning er rigtig. At det skulde kræve en Grundlovsbestemmelse at vedtage en saadan Fortolkning, tror jeg ikke er rigtigt, men jeg skal ikke videre udtale mig om dette Spørgsmaal. Der er i § 14 nævnt en Lov af 11te December 1849, som et Exempel paa, at der kunde gives en foreløbig Lov om et saadant ordnet Statsforfatningsforhold. Jeg skal tillade mig at bemærke, at denne Lov angik Krigstoldskatten, og at Lovens Indhold var, at Krigstoldskatten kunde opkræves indtil videre; den var nemlig fastsat til Udgangen af 1849, men den kunde opkræves indtil videre, indtil Rigsdagen kom sammen og vedtog noget Andet i 1850. Jeg mener, at det Exempel, der saaledes er nævnt i § 14, antyder, at jeg ingenlunde har villet, at et Ministerium skulde absolut bindes med Hensyn til en Forandring af en saadan Lov. — I § 15 er gjortaget Grundlovens Bestemmelse om Skatteopkrævning i § 49, og denne Regel mener jeg maa faae sit Supplement i en Ministeransvarlighedslov. Det kan jo dog ikke være Andet, end at en Ministeransvarlighedslov maa omhandle baade strafbare og erstatningspligtige Tilfælde ligeoverfor Statskassen, naar en Minister misbruger sin Myndighed som Herre over Statskassen. Dertil henregner jeg, at Ministeren opkræver Statter og offentlige Indtægter, hvortil han ikke har grundlovmæssig Adkomst. Efter at jeg har set den ærede Conseilspresident foranledige Rigsdagen hjemsendt ved det kongelige Budskab af 4de April 1877, uden at der var vedtaget nogen Finantslov, og efter at jeg har set Ministeren otte Dage efter give en provisorisk Finantslov alene for at holde Ministeriet i sin Stilling og med Tilfredsættelse af Et af Lo, enten Ministeriets Dimission eller Rigsdagens eller dog Folketingets Opløsning, efter at jeg har set, at Ministeriet har slaaet Brag paa disse to anerkjendte konstitutionelle Midler, som altid ere blevene paaberaabte af de tidligere Ministerier som de konstitutionelle Midler, og at Ministeriet i Stedet for et af disse ene forfatningsmæssige og konstitutionelle Midler har sat en provisorisk Finantslov, maa jeg formene, at det er en ufravigelig Pligt at komme bestemt og nøie ind paa, hvad der skal times det Ministerium, som opkræver Statter uden at have en vedtagen Finantslov. Jeg holder mig nu forvisset om, at den grundlovmæssige Betragtning er, at den foreløbige eller provisoriske Finantslov efter Grundloven er utilstebelig, og at den ikke har været paatænkt af dem, der have vedtaget Grundloven. Jeg tror, at denne Betragtning, at en provisorisk Finantslov ikke kan henføres under § 25 i Grundloven, har sin Rigtighed allerede af den Grund, at den lovgivende og bevilgende Myndighed er adskilt i to forskellige Affnit i Grundloven, nemlig i tredje Affnit, hvor der omhandles Kongens Rettig-